

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 23. Quid notandum sit circa eos, qui dicuntur notoriè excommunicati,
denunciati, vitandi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

nostro casu : Unde etiam, quando Cap. 1. De ex-
communicationibus in 6. dicitur, Si quis in iudicio excommu-
nicationem opponat, illius speciem declarare debet, in-
telligitur de maiori, an nempe sit ex delicto hoc
vel illo, ex violatione ecclesie, ex percussione
Clerici &c.

Q. 23. Quid notandum sit circa eos, qui dicuntur 178.

notorie excommunicari, denunciati, vitandi. R. §. 1.
Notorium Juris improprie dicitur, quod Jus
evidenter presumit ex conjecturis ab ipso Jure
inductis. Notorium Juris proprie est, quod no-
tum est, vel per sententiam Judicis, vel per con-
fessionem Rei in iudicio, vel per testium depo-
sitionem in iudicio. Notorium facti est, quod
notum est per magnum numerum personarum,
vel per majorem partem communitatis, qua
factum evidenter novit: Et de his fuse disputat
Pignat. tom. 10. consult. 115.

§. 2. Suar. & alii cum Dicast. d. 2. n. 425. pu- 179.

tant eum, qui v. g. percussit Clericum, esse no-
torie excommunicatum, & consequenter vi-
tandum illi, qui vidit eum percutientem quam-
vis id necdum sit aliis hominibus notum, ad
hoc enim ut vitetur, putant satis esse, si notorie
alicui constiterit, quod percusserit: sed proba-
bilius contradicunt Castrop. d. 2. p. 4. n. 7. Pignat.
n. 49. & alii, quia Concilium Constantiense ait, salvo,
si quem pro sacrilega manuum injectione in Clericum,
sententiam latam a Canone adeo notorie constiterit in-
currisse, quod factum non possit aliqua tergiversatione
velari, nec aliquo suffragio excusari, ergo videtur re-
quirere, ut sit simpliciter notorium, quod in
censuram istam inciderit, ergo debet multis ef-
fecte notum, ita ut in iudicio negari non possit: Et
cum hac interpretatio sit favorabilis animabus,
præ-

r.
ii
ix
iiii

præferenda est alteri, quia lex illa poenalis ob-
ligans vitare & vitari, est potius restringenda.

180. §. 3. Ex his colligitur, quod ut ejusmodi
percussorem Clerici teneat vitare, non sufficit
esse notorium notoreitate Juris, sed requiritur
notoreitas facti. Nec sufficit tres aut quatuor vi-
disse, quia non ideo est simpliciter notorium de
publicum, *Laym. l. 1. tr. 5. p. 2. c. 4. n. 2.* Quod
autem dicendum sit, si sit notorium in uno loco
& non alio, colligitur ex dictis n. 44.

181. §. 4. Quamvis factum percussoris Clerici
sit notorium, si tamen accedat dubium Juris,
non est obligatio vitandi percussorem, v. g. si
quis in publico foro coram multis percussit, sed
allegat, se ideo non incurrisse excommunicatio-
nem, quia dicit se fecisse vim vi repellendo, ta-
lis non est vitandus, *Suar. Fill. Avila, Dicast. n. 44.*
Pignat. tom. 4. conf. 133. inferens regulariter re-
quiri, ut talis percussor per Judicem denuncie-
tur, quia aliàs poterit aliquâ tergiversatione
excusatione celari.

182. §. 5. Si fama publica esset, *Cap. Cum de fidei*
De sent. excomm. dicitur percussorem Clerici
esse vitandum: intellige, si fama orta sit à
dignis & faciat moralem certitudinem, tunc
enim sufficit ad notoreitatem facti, uti notat
Castrop n. 8. Putant tamen *Avila & Dicast. n. 44.*
non sufficere famam, quod percusserit, sed re-
quiri famam, quod publicè percusserit. Imò po-
tant etiam probabiliter *Suar. Mol. Dicast. à n. 44.*
non sufficere publicam infamiam, quando
non procedit ex evidentia facti per testes ocula-
tos, quia aliàs non dicitur notorium, sed famo-
sum. Addit *Dicast. n. 427.* si quid fiat in domo
privata coram septem, non esse notorium, si no-

fiat in foro, cenferi notorium, & fi fiat in conventu Religioforum, non ideo esse simpliciter notorium: sed de his satis dixi l. 3. p. 2. n. 1190. in. 1219. l. 4. n. 786. l. 6. p. 3. à n. 869. possuntque de omni genere notorii adhuc plura videri apud Pignat. tom. 10. conf. 115. & 120.

§. 6. Quamvis aliquis fuerit per sententiam 183. damnatus & publicè denunciatus de crimine, cui notoriè est annexa excommunicatio, uti de heresi, tamen Nav. & alii cum Dicast. d. 2. n. 393. dicunt hoc non sufficere, ut sit vitandus, sed requiri denunciationem de ipsa excommunicatione, quia debet esse denunciatus non tantum criminofus sed excommunicatus, per hoc autem, quòd denunciatur crimen, non ideo denunciatur excommunicatio, potuiffet enim illam ignorasse, & sic non incurrisse, aut saltem aliqui possent nescire excommunicationem esse annexam: Imò *Cón. Regin. Sanch.* in Decal. l. 2. c. 4. n. 4. & *Dian.* p. 5. tr. 9. R. 62. putant non sufficere, quòd declaretur commississe tale crimen, & omnes pœnas illi annexas incurrisse, per hoc enim necdum dici potest esse denunciatus excommunicatus, cum de excommunicatione non fiat mentio: è contra *Suar. Henriq. Avila* & alii dicunt satis esse, quòd denunciatus sit tale crimen commississe, quando enim excommunicatio certò indubitanter est annexa, qui declarat crimen esse commissum, æquivalenter declarat excommunicationem esse contractam. Utraque sententia est probabilis.

§. 7. Quamvis non teneamur vitare excom- 184. munitatum non denunciatarum, possumus tamen etiam publicè vitare, qui publicè scitur esse excommunicatus, nulla enim ei fit injuria, ita
Avila

r.
ii
X
M

Avila & Dicast. n. 395. & iterum n. 418. In Germania tamen & quibusdam aliis locis repositis non possunt hæretici à contractibus publicis & similibus, uti rectè Laym. & Dicast. supra, non consuetudo vel tacita saltè fœdera jus dederunt.

185. §. 8. Ut aliquis sit vitandus, non est factum quòd excommunicatio sit publicata, id est, nota, ut omnes sciant vel scire possint eam esse latam, sed requiritur, ut auctoritate Judicis notificata in loco à populo frequentato, aut in loco publico affixa, unde in omnium notitiam facile venire possit, *Suar. Guzt. Henriq. aliique cum Dicast. n. 397. Non autem est denunciandus, nisi si priùs citeatur & audiatur secundùm dicta.*

186. §. 9. De quo dubium est, an sit denunciandus non necessariò debet vitari, quamvis sciatur esse excommunicatus, quia ex utraque parte est possessio pro libertate communicandi inter se, cum aliis *Dicast. n. 403. & 597. excipe, ubi est periculum scandali vel irritandi Sacramentum, tunc autem quis teneatur vitare, non est opus, ut se audièrit denunciationem, sed satis est, quòd de ea constet ipsi per fide dignos, etiam per unum gravis omnino auctoritatis, vel per famam publicam, major enim in rebus moralibus non requiritur certitudo, Nav. aliique cum *Dicast. n. 405.**

187. §. 10. Denunciatum uno loco esse vitandum in omni loco docent *Henriq. Fill. aliique cum *nae. d. 2. q. 2. p. 6. quia Conc. Constant. vult omnes denunciatos vitari, sine restrictione ad locum. Alii apud Steph. à S. Paulo tr. 5. d. 5. n. 266. dicunt in loco, ubi non est denunciatus, esse vitandum in occulto, sed non in publico, quia vitandum retinere jus ad famam in publico; & confertur *Dicast. n. 405.***

Dicast. n. 411. E. contrà Sanch. Avil. Castrop. d. 2 p. 4. n. 9. Burgh. cent. 1. cas. 14. absolutè dicunt non esse altero loco vitandum, quia ubi hæc denunciatio non est notoria, ipse non est ibi excommunicatus publicus & denunciatus, ergo non est ibi vitandus. V. dicta n. 144.

§. 11. Postquam quis semel scitur esse denunciatus, semper est vitandus, donec vel per famam publicam vel per testimonium fide dignum probabiliter credatur jam esse absolutus, uti habetur Cap. Sicut, 39. De sent. excomm. potestque ipsimet excommunicato adhiberi fides, si alias est fide dignus & bonæ conscientiæ, ac dicat se absolutum, aut exercitè se gerat tanquam non excommunicatum, Nav. Henriq. Avila, Dicast. n. 406.

DUBIUM II.

189.

Ob quam causam incurratur, & quem effectum habeat excommunicatio minor.

Resp. Incurritur ob unicam tantum causam, si quis nimirum cum excommunicato maiore excommunicatione communicet iis casibus, quibus non licet. Effectus ejus est, privatio Sacramentorum perceptionis. V. Laym. lib. 1. tr. 5. p. 2. c. 3. Unde resolves,

I. Cum Jura dicunt, communicantem cum excommunicato incurrere similem excommunicationem, sensus est, quod similiter, id est, verè excommunicetur, licet minore.

II. Propter communicationem cum excommunicato minore excommunicatione, etiam nominatim denunciato, nulla incurritur censura.

III. Et si excommunicatus minore excommunicatione

Tom. VIII.

D d d

muni-

r.
ij
x
m